

Sygn. akt VI Ka 19/13

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 5 marca 2013r.

Sąd Okręgowy w Jeleniej Górze w VI Wydziale Karnym Odwoławczym w składzie:

Przewodniczący – Sędzia SO Klara Łukaszewska

Protokolant Małgorzata Dzieniszewska

przy udziale Prokuratora Prokuratury Okręgowej w Jeleniej Górze Zbigniewa Jaworskiego

po rozpoznaniu w dniu 5 marca 2013r.

sprawy S. P.

oskarżonego z art. 278§1 kk w zw. z art. 64§1 kk i inne

z powodu apelacji wniesionej przez oskarżonego

od wyroku Sądu Rejonowego w Kamiennej Górze

z dnia 14 listopada 2012r. sygn. akt II K 603/12

uchyla zaskarżony wyrok wobec oskarżonego S. P. i sprawę przekazuje Sądowi Rejonowemu w Jeleniej Górze VIII Zamiejscowemu Wydziałowi Karnemu z siedzibą w Kamiennej Górze do ponownego rozpoznania.

UZASADNIENIE

S. P. oskarżony był o to, że:

I. w dniu 11 czerwca 2012 r. w K., woj. (...), przy ul. (...), dokonał zaboru w celu przywłaszczenia trzech przeseł ogrodzenia o łącznej wartości 300 zł na szkodę H. K., przy czym czynu tego dopuścił się działając w warunkach powrotu do przestępstwa, będąc uprzednio skazanym wyrokiem Sądu Rejonowego w Kamiennej Górze, sygn. akt VIK 133/05 z dnia 21.06.2005 r. za czyn z art. 279 § 1 kk, na karę 8 miesięcy pozbawienia wolności, którą odbył w okresach od 12 lutego 2005 r. do 13 lutego 2005 r. i od 21 grudnia 2007 r. do 28 lipca 2008 r., a także wyrokiem Sądu Rejonowego w Kamiennej Górze sygn. akt VIK 552/06 z dnia 08.01.2007 r., za czyny z art. 286 § 1 kk i art. 284 § 2 kk w zw. z art. 11 § 2 kk, na karę 10 miesięcy pozbawienia wolności, którą odbył w okresie od 20 sierpnia 2007 r. do 28 lipca 2008 r., tj. o czyn z art. 278 § 1 kk w zw. z art. 64 § 1 kk,

II. w miesiącu maju 2012 r. w K., woj. (...), dokonał kradzieży z włamaniem do altany znajdującej się na działce oznaczonej nr (...) na terenie ogrodów działkowych (...) przy ul. (...) w ten sposób, że po uprzednim zerwaniu haka z kłódką w drzwiach, dostał się do wnętrza altany, skąd dokonał zaboru w celu przywłaszczenia leżaka, 5 m kabla białego trzyżyłowego i siekiery o łącznej wartości 300 zł będąc uprzednio skazanym w warunkach opisanych w punkcie I, tj. o czyn z art. 279 § 1 kk w zw. z art. 64 § 1 kk,

III. w miesiącu czerwcu 2012 r. w K. woj. (...) dokonał kradzieży z włamaniem do altany znajdującej się na działce oznaczonej nr (...) na terenie ogrodów działkowych (...) przy ul. (...) w ten sposób, że po uprzednim wyłamaniu drzwi wejściowych dostał się do wnętrza altany, skąd zabrał w celu przywłaszczenia zestawu filiżanek i łyżeczek o łącznej wartości 50 zł na szkodę G. O., przy czym czynu tego dopuścił się działając w warunkach powrotu do przestępstwa, będąc uprzednio skazanym w warunkach opisanych w punkcie I, tj. o czyn z art. 279 § 1 kk w zw. z art. 64 § 1 kk,

IV. w miesiącu maju 2012 r. w K. woj. (...) dokonał kradzieży z włamaniem do altany znajdującej się na działce oznaczonej nr (...) na terenie ogrodów działkowych (...) przy ul. (...), w ten sposób, że po uprzednim wyłamaniu zamka drzwi wejściowych dostał się do wnętrza altany, skąd dokonał zaboru w celu przywłaszczenia jednej pary gumofilców o wartości 50 zł na szkodę A. R., przy czym czynu tego dopuścił się działając w warunkach powrotu do przestępstwa, będąc uprzednio skazanym w warunkach opisanych w punkcie I, tj. o czyn z art. 279 § 1 kk w zw. z art. 64 § 1 kk.,

V. w maju 2012 r. w miejscowości K., woj. (...) dokonał kradzieży z włamaniem do altany znajdującej się na działce oznaczonej nr (...) na terenie ogrodów działkowych (...) przy ul. (...), w ten sposób że po uprzednim zerwaniu skobla i kłódki drzwi do altany, dostał się do wnętrza altany, skąd dokonał zaboru w celu przywłaszczenia widel i łopaty o łącznej wartości 70 zł na szkodę A. H., przy czym czynu tego dopuścił się działając w warunkach powrotu do przestępstwa, będąc uprzednio skazanym w warunkach opisanych w punkcie I, tj. o czyn z art. 279 § 1 kk w zw. z art. 64 § 1 kk.,

VI. w maju 2012 r. w miejscowości K., woj. (...) usiłował dokonać kradzieży z włamaniem do altany znajdującej się na działce nr (...) na terenie ogrodów działkowych (...) przy ul. (...) na szkodę R. Ż., w ten sposób, że szarpiąc za drzwi altany puścił zamek, a następnie dostał się do wnętrza pomieszczenia, jednak zamierzonego czynu nie dokonał, ponieważ nie znalazł wartościowych przedmiotów mogących przynieść mu korzyść majątkową, przy czym czynu tego dopuścił się działając w warunkach powrotu do przestępstwa, będąc uprzednio skazanym w warunkach opisanych w punkcie I, tj. o czyn z art. 13 § 2 kk w zw. z art. 279 § 1 kk w zw. z art. 64 § 1 kk,

VII. w drugiej połowie maja 2012 r. w miejscowości K., woj. (...) dokonał kradzieży z włamaniem do altany znajdującej się na działce oznaczonej nr (...) na terenie ogrodów działkowych (...) przy ul. (...), w ten sposób, że po uprzednim szarpnięciu za drzwi, dostał się do wnętrza altany, skąd dokonał zaboru w celu przywłaszczenia beczki metalowej o wartości 50 zł na szkodę A. Z., przy czym czynu tego dopuścił się działając w warunkach powrotu do przestępstwa, będąc uprzednio skazanym w warunkach opisanych w punkcie I, tj. o czyn z art. 279 § 1 kk w zw. z art. 64 § 1 kk,

VIII. w miesiącu czerwcu 2012 r. w miejscowości K., woj. (...) dokonał kradzieży z włamaniem do altany znajdującej się na działce nr (...) na terenie ogrodów działkowych (...) przy ul. (...), w ten sposób że po uprzednim wyłamaniu drzwi od altany, dostał się do jej wnętrza, skąd dokonał zaboru w celu przywłaszczenia grabi o wartości 50 zł na szkodę L. A., przy czym czynu tego dopuścił się działając w warunkach powrotu do przestępstwa, będąc uprzednio skazanym w warunkach opisanych w punkcie I, tj. o czyn z art. 279 § 1 kk w zw. z art. 64 § 1 kk,

IX. w miesiącu czerwcu 2012 r. w miejscowości K., woj. (...) usiłował dokonać kradzieży z włamaniem do altanki nr 29 na terenie ogrodów działkowych (...) przy ul. (...) na szkodę I. W., w ten sposób, że dokonał uszkodzenia płyty drzwi wejściowych i wybicia szyby w okienku altany, w wyniku czego powstała szkoda wysokości 50 zł, jednak zamierzonego czynu nie dokonał, gdyż nie zdołał dostać do wnętrza altanki, przy czym czynu tego dopuścił się działając w warunkach powrotu do przestępstwa, będąc uprzednio skazanym w warunkach opisanych w punkcie I, tj. o czyn z art. 13 § 2 kk w zw. z art. 279 § 1 kk w zw. z art. 64 § 1 kk,

X. na przełomie miesiąca maja i czerwca 2012 r. w miejscowości K., woj. (...) dokonał kradzieży z włamaniem do altany znajdującej się na działce nr (...) na terenie ogrodów działkowych (...) przy ul. (...), w ten sposób że po uprzednim wyłamaniu drzwi do altany dostał się do jej wnętrza, skąd dokonał zaboru w celu przywłaszczenia kranu i wodomierza CDE5/D15AF „Ferro” o wartości 100 zł na szkodę K. S., przy czym czynu tego dopuścił się działając w warunkach powrotu do przestępstwa, będąc uprzednio skazanym w warunkach opisanych w punkcie I, tj. o czyn z art. 13 § 2 kk w zw. z art. 279 § 1 kk w zw. z art. 64 § 1 kk,

XI. na przełomie miesiąca maja i czerwca 2012 r. w miejscowości K., woj. (...) usiłował dokonać kradzieży z włamaniem do altany znajdującej się na działce nr (...) na terenie ogrodów działkowych (...) przy ul. (...) na szkodę J. T., w ten sposób że podważał zamek w drzwiach, a następnie dostał się do wnętrza pomieszczenia, jednak zamierzonego czynu nie dokonał, ponieważ nie znalazł wartościowych przedmiotów mogących przynieść mu korzyść majątkową,

przy czym czynu tego dopuścił się działając w warunkach powrotu do przestępstwa, będąc uprzednio skazanym w warunkach opisanych w punkcie I, tj. o czyn z art. 13 § 2 kk w zw. z art. 279 § 1 kk w zw. z art. 64 § 1 kk,

XII. w miesiącu maju 2012 r. w K. woj. (...) usiłował dokonać kradzieży z włamaniem do altany znajdującej się na działce nr (...) na terenie ogrodów działkowych (...) przy ul. (...) na szkodę B. R., w ten sposób, że podważył zamek w drzwiach, a następnie dostał się do wnętrza pomieszczenia, jednak zamierzonego czynu nie dokonał, ponieważ nie znalazł wartościowych przedmiotów mogących mu przynieść korzyść majątkową, przy czym czynu tego dopuścił się działając w warunkach powrotu do przestępstwa, będąc uprzednio skazanym w warunkach opisanych w punkcie I, tj. o czyn z art. 13 § 2 kk w zw. z art. 279 § 1 kk w zw. z art. 64 § 1 kk.

Sąd Rejonowy w Kamiennej Górze wyrokiem z dnia 14 listopada 2012 r. w sprawie o sygn. akt IIK 603/12:

1. S. P. uznał za winnego popełnienia czynu opisanego w punkcie I części wstępnej wyroku, stanowiącego występki z art. 278 § 1 kk w zw. z art. 64 § 1 kk i za to na podstawie art. 278 § 1 kk, wymierzył mu karę 4 miesięcy pozbawienia wolności,
2. S. P. uznał za winnego popełnienia czynów opisanych w punktach II – XII części wstępnej wyroku, stanowiących występki z art. 279 § 1 kk w zw. z art. 64 § 1 kk i z art. 13 § 2 kk w zw. z art. 279 § 1 kk w zw. z art. 64 § 1 kk, przy czym przyjął, iż czyny te stanowią ciąg przestępstw w rozumieniu art. 91 § 1 kk i za to, na podstawie art. 279 § 1 kk w zw. z art. 91 § 1 kk wymierzył mu karę 1 roku i 6 miesięcy pozbawienia wolności,
3. na podstawie art. 91 § 2 kk orzekł wobec S. P. karę łączną w wysokości 1 roku i 6 miesięcy pozbawienia wolności,
4. na podstawie art. 624 § 1 kpk i art. 17 ust. 1 ustawy z dnia 23 czerwca 1973 r. o opłatach w sprawach karnych zwolnił S. P. od ponoszenia kosztów sądowych, obciążając nimi Skarb Państwa i nie wymierzył mu opłaty.

Z wyrokiem tym nie zgodził się oskarżony, który w osobiście sporządzonej apelacji zarzucił jak należy rozumieć naruszenie przepisów postępowania karnego poprzez procedowanie przez Sąd I instancji na posiedzeniu a nie na rozprawie, co uniemożliwiło mu złożenie wyjaśnień co do faktycznego przebiegu zdarzeń, a nadto rażąco niewspółmierność orzeczonej wobec niego kary łącznej 1 roku i 6 miesięcy pozbawienia wolności. Z osnowy apelacji wynikało, iż skarżący przede wszystkim domagał się zmiany zaskarżonego wyroku poprzez orzeczenie kary o charakterze nieizolacyjnym.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja oskarżonego zasługiwała na uwzględnienie, lecz z innych powodów niż w niej wskazane.

W niniejszym postępowaniu z uwagi na uzasadnione wątpliwości co do poczytalności S. P. zarówno w chwili popełnienia zarzucanego mu czynu, jak i w czasie postępowania dopuszczono dowód z opinii dwóch biegłych lekarzy psychiatrów. Z opinii tej wynikało, iż oskarżony miał zachowaną zdolność do rozumienia znaczenia czynów i pokierowania własnym postępowaniem, jednakże stwierdzono, że ma on osobowość nieprawidłową dysocjalną oraz objawy zespołu uzależnienia od alkoholu. Z uwagi na treści opinii zarządzeniem z dnia 06 listopada 2012 r. cofnięto oskarżonemu obrońcę z urzędu i prawdopodobnie w tym samym dniu (gdyż na zwrotnym poświadczeniu odbioru widnieje data pisma 2 listopada 2012 r.) pismo z tą informacją doręczono S. P. (k. 199).

Należy jednak zauważyć, iż przepisy kodeksu postępowania karnego, zakładają także możliwość obrony niezbędnej, gdy sąd uzna to za konieczne ze względu na okoliczności utrudniające obronę (art. 79 § 2 k.p.k.). Okoliczności tych ustawa nie definiuje, pozostawiając ich ustalenie i ocenę sądowi. Z pewnością będą to konkretne okoliczności związane z osobą oskarżonego, zwłaszcza takie, które wskazują, że sam oskarżony nie jest w stanie bronić się w sposób dostosowany do realnej sytuacji.

Z obserwacji S. P. na rozprawie odwoławczej (a której to był pozbawiony Sąd I instancji orzekający pod nieobecność oskarżonego) w połączeniu z treścią opinii biegłych lekarzy psychiatrów oraz z wyjaśnień oskarżonego wynika, iż nie

jest on w stanie bronić się samodzielnie, przejawiając przy tym brak zrozumienia sytuacji, w której się znalazł. O czym świadczą chociażby twierdzenia o fakcie niewiedzy, iż nie posiadał on w niniejszym postępowaniu obrońcy w sytuacji gdy osobiście odebrał pismo go o tym informujące. Stąd też wobec zaistnienia powodu odwoławczego wskazanego w art. 439 § 1 pkt. 10 k.p.k. Sąd Odwoławczy niezależnie od granic zaskarżenia, podniesionych zarzutów i wpływu uchybienia na treść orzeczenia był zobligowany do uchylenia zaskarżonego orzeczenia i przekazania sprawy Sądowi Rejonowemu do ponownego rozpoznania.

Należy mieć dodatkowo na uwadze, iż niniejsze orzeczenie zapadło na skutek uwzględnienia wniosku prokuratora w trybie art. 335 § 1 k.p.k. Jednakże jednym z warunków od których spełnienia - zgodnie z treścią art. 335 § 1 k.p.k. - staje się dopiero dopuszczalne (wskazane w tym przepisie) konsensualne zakończenie postępowania, jest ustalenie (w oparciu o zebrany w danej sprawie materiał dowodowy), że okoliczności popełnienia przez oskarżonego zarzucanego mu przestępstwa nie budzą wątpliwości. Niespełnienie tego warunku (podobnie jak i pozostałych w tym przepisie określonych) wyłącza możliwość rozpoznania sprawy w ten sposób i implikuje konieczność - zgodnie z treścią art. 343 § 7 k.p.k. - skierowania jej na rozprawę (por. wyroki Sądu Najwyższego z dnia: 22 sierpnia 2001 r., III KKN 379/99, OSPriP 2002, nr 2, poz. 6; 23 lipca 2003 r., III KK 147/09, Lex nr 519652 i 11 marca 2009 r., II KK 346/08, Lex nr 49133). W niniejszej sprawie przede wszystkim budzą wątpliwości ustalenia Sądu I instancji co do działania oskarżonego w warunkach powrotu do przestępstwa z art. 64 § 1 kk, jeżeli się weźmie pod uwagę daty odbycia kary pozbawienia wolności przez skazanego w szczególności w przypadku skazania wyrokiem Sądu Rejonowego w Kamiennej Górze w sprawie sygn. akt VI K 133/05 (por. informacje k. 256), jak i okoliczności popełnienia przypisanych mu czynów choćby na szkodę H. K. czy R. Ż. w świetle samych wyjaśnień oskarżonego i zeznań pokrzywdzonego, który twierdził wbrew relacji S. P., iż nic mu z altanki nie zginęło.

Przy ponownym rozpoznaniu sprawy Sąd Rejonowy, będąc zobowiązany do przestrzegania wszelkich gwarancji procesowych oskarżonego, przeprowadzi postępowanie dowodowe w całości, mając na uwadze podnoszone w środku odwoławczym i na rozprawie odwoławczej przez S. P. zarzuty. W zależności od treści wyjaśnień oskarżonego zdecyduje przy tym, czy koniecznym będzie bezpośrednio przesłuchanie wszystkich pokrzywdzonych przed sądem. Następnie zgromadzony materiał dowodowy podda swobodnej ocenie zgodnie z art. 7 k.p.k. przestrzegając przy tym reguł prawidłowego wnioskowania. Dopiero prawidłowo zgromadzony i ujawniony materiał dowodowy, poddany prawidłowej ocenie będzie mógł stanowić podstawę ustaleń faktycznych, w przedmiocie winy, bądź niewinności oskarżonego. W sytuacji zaś przypisania oskarżonemu sprawstwa co do zarzucanych mu czynów Sąd I instancji poczyni ustalenia co do zmiany trybu życia S. P. w szczególności co do leczenia przez niego od uzależnienia od alkoholu i podjęcia zatrudnienia i rozważy czy istnieje względem niego możliwość postawienia pozytywnej prognozy kryminologicznej.